

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: **Ing. P. B.**, zastoupený JUDr. Lubošem Kunou, advokátem se sídlem Táborská 29, Praha 4, proti žalovanému: **Velitelství sil podpory a výcviku Armády České republiky**, Boleslavská 21, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, zastoupený Vojenským úřadem pro právní zastupování Ministerstva obrany, Nám. Svobody 471, Praha 6, v řízení o žalobě proti rozhodnutí velitele sil podpory a výcviku ze dne 23. 9. 2005, čj. 2126/2005-2565, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2006, čj. 44 Ca 24/2006 - 22,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2006, čj. 44 Ca 24/2006 - 22 **se z r u š u j e** a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím velitele Vojenského ústavu 3255 Praha ze dne 12. 7. 2005, čj. 20087/10/2005-3255 bylo vysloveno, že Ing. P. B. (žalobce) je povinen v souladu s § 106 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání zaplatit České republice – Ministerstvu obrany k úhradě škody vedené v EKS č. 0532550001278 a zveřejněné v rozkaze velitele VÚ 3255 Praha č. 112 ze dne 30. 5. 2005 částku 27 216 Kč. V odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo zejména poukázáno na to, že kpt. Ing. P. B. nahlásil Policii ČR vloupání do svého soukromého vozidla zn. Octavia, ke kterému došlo v Praze 6 - Dejvicích, Na Kocínce. Dosud neznámý pachatel odcizil 1 kus služebního přenosného PC a 1 kus Card Phone D 211. To, že Ing. B. nechal ležet tyto věci na zadním sedadle svého automobilu za přítomnosti manželky, která seděla na předním sedadle, není dostatečným důvodem ke zproštění odpovědnosti za vzniklou škodu.

Rozhodnutím velitele sil podpory a výcviku ze dne 23. 9. 2005, čj. 2126/2005-2565 bylo odvolání zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo potvrzeno. V odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo poukázáno na obdobné skutečnosti jako v rozhodnutí orgánu prvního stupně s tím, že ponechání svěřeného materiálu ve volně přístupném neveřejném prostoru (zde na ulici) je pochybením v povinnosti řádného zajištění. Dále bylo dovozováno, že přítomnost další osoby ve vozidle v době ztráty resp. odcizení svěřených předmětů nemohla být pachateli krádeže známa, vzhledem k nainstalovaným neprůhledným bezpečnostním foliím.

Proti tomuto (posledně uvedenému) rozhodnutí podal Ing. P. B. žalobu. V ní uvedl, že dne 25. 5. 2005 odvážel ve svém automobilu počítač s příslušenstvím, který měl uložený ve sportovním batohu. Společně s manželkou odjel do ulice Na Kocínce v Praze, kde kolem 15.30 z vozu vystoupil a asi na pět až deset minut se vzdálil. Ve voze na místě řidiče zůstala sedět jeho manželka, která po vystoupení žalobce z vozu uzamkla všechny dveře. Následně neznámá osoba rozbila okno a batoh s počítačem odcizila. Poté povolali Policii ČR, která vozidlo ohledala, potvrdila, že k vniknutí do něho došlo po rozbití okna. Žalobce dále dovozoval, že za situace, kdy v automobilu zůstala dospělá osoba, pachatel do vozu vnikl tím, že překonal překážky, nedošlo u něho k porušení povinností, které by měly za následek způsobení škody. Jeho počínání nelze hodnotit ani jako nedbalost – vědomou či nevědomou.

Rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2006, čj. 44 Ca 24/2006 - 22 byla tato žaloba zamítnuta. Pokud se týká právní otázky posouzení odpovědnosti tento soud uvedl, že sdílí názor žalovaného, že odpovědnost vojáka za ztrátu předmětů, které mu byly svěřeny ve smyslu § 106 zákona č. 221/1999 Sb., je přísnější než obecná odpovědnost za škodu. Žalobce mohl vědět, že pokud tyto předměty ponechá být i v uzavřeném osobním vozidle i s další osobou, vystavuje je nebezpečí možného odcizení. Pro posouzení otázky zaviněného jednání žalobce je zcela nerozhodné, že předměty byly uloženy ve sportovním batohu a že pachatel nemohl tušit, že tento batoh obsahuje počítač. Porušení právní povinnosti žalobce spočívá především v tom, že svěřené předměty ponechal mimo svůj dosah, byť i v uzamčeném vozidle za přítomnosti manželky.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. V ní především vyslovil nesouhlas se závěrem krajského soudu o odpovědnosti stěžovatele s tím, že dle jeho názoru argumentace tohoto soudu (právní rozbor) není dostatečně přesvědčivá. Soud pouze zopakoval argumentaci správního orgánu. Dále stěžovatel poukázal na to, že vozidlo neopustil, v tom smyslu, že zanechal auto opuštěné, ale zůstala v něm přítomná dospělá osoba (navíc rovněž příslušnice ozbrojeného sboru). K vloupání do auta došlo na frekventované ulici v tzv. lepší části města („na dobré adrese“). Stěžovatel tedy považoval zabezpečení věcí v autě za přiměřené jak situaci, tak i hodnotě a charakteru převážených věcí.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se zcela ztotožňuje s právním názorem krajského soudu, že žalobce porušil svoji právní povinnost, byť i z nedbalosti. Stěžovatel ponechal svěřené předměty mimo svůj dosah, čímž je vystavil nebezpečí, že je pachatel odcizí. Na tom nic nemění skutečnost, že byly umístěny ve sportovním batohu v uzamčeném vozidle za přítomnosti manželky a ani to, že neexistuje předpis nebo pokyn,

kteřý by zakazoval ponechat věc v uzamčeném vozidle. Žalovaný proto navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu, přičemž vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Na rozdíl od obecné odpovědnosti (§ 101 – 103 zákona č. 221/1999 Sb.), je v případě odpovědnosti za ztrátu svěřených předmětů (§ 106 téhož zákona) důkazní břemeno na vojákovi, kterému byly tyto předměty svěřeny na písemné potvrzení. Této zvláštní odpovědnosti se může zprostit tehdy, pokud je prokázáno, že ztrátu nezavinil (přesněji řečeno nedopustil se zaviněného protiprávního jednání, které mělo za následek tuto ztrátu). V příslušném správním řízení (a i v případném řízení před soudem ve správním soudnictví) tento voják musí především tvrdit (unést břemeno tvrzení), že ke ztrátě (odcizení) došlo bez jeho „zavinění“. Je pak na správním orgánu, aby k tomuto tvrzení provedl odpovídající důkazy.

Stěžovatel popsal, jak k odcizení mělo dojít dostatečně podrobně ve vyjádření osoby odpovědné za způsobenou škodu ze dne 23. 6. 2005, v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (a následně i v žalobě). K prověření tohoto tvrzení stěžovatele měl správní orgán k dispozici pouze kopii záznamu o podání vysvětlení ze dne 26. 5. 2005, sepsaném na Místním oddělení Policie ČR v Praze 6, Pelléova 21, dne 26. 5. 2005 po 19 hodině a kopii usnesení téhož místního oddělení ze dne 17. 7. 2005 o odložení věci. K prověření věrohodnosti tvrzení stěžovatele nebylo zjišťováno, zda a kdy bylo odcizení oznámeno policii, zda a kdy a s jakými zjištěními bylo provedeno šetření na místě. Ani ve správním řízení nebyla vyslechnuta manželka stěžovatele, která měla být v momentu odcizení na místě přítomna. Pokud je v rozhodnutí o odvolání dovozováno, že na menším zabezpečení se podílelo i to, že na okna auta byla instalována folie, není z obsahu správního spisu zřejmé, zda folie bránily pro pohled zvenčí ověření, zda je v autě přítomna osoba (zda folie byly umístěny na všech oknech, zda při pohledu zvenčí byly zcela neprůhledné).

Teprve po provedení všech potřebných důkazů, a jejich zhodnocení, na základě takto zjištěného skutkového stavu věci by bylo možné učinit právní závěry, zda se stěžovateli podařilo své odpovědnosti zprostit. Přes tento nedostatek přezkoumávaného správního rozhodnutí, byla žaloba proti tomuto rozhodnutí (aniž by i soud provedl další dokazování) zamítnuta. Pro úplnost (pro potřebu dalšího řízení) je možno uvést, že nelze ze samotné skutečnosti, že došlo k odcizení dovozovat existenci zaviněného protiprávního jednání odpovědné osoby. Pokud tedy například po doplnění důkazního řízení správní orgán i soud dospějí k závěru, že tvrzení stěžovatele o způsobu odcizení odpovídá skutečnosti, bude třeba se zevrubněji zabývat otázkou, zda opatření učiněná stěžovatelem byla se zřetelem na všechny okolnosti k ochraně svěřených věcí dostatečná, mj. zda a jaký rozdíl v tomto směru by byl mezi osobní přítomností stěžovatele či jiné dospělé osoby.

Z těchto důvodů byl napadený rozsudek Krajského soudu v Praze zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2008

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu